

Hólsvirkjun: Breyting á aðalskipulagi og gerð deiliskipulags.

Skipulagslýsing fyrir breytingu á aðalskipulagi Þingeyjarsveitar 2010-2022 og gerð deiliskipulags fyrir virkjunarsvæði í Fnjóskadal.

Hér er sett fram sameiginleg skipulags- og matslýsing fyrir breytingu á aðalskipulagi Þingeyjarsveitar 2010-2022 og gerð deiliskipulags fyrir virkjunarsvæði í Fnjóskadal þar sem Arctic Hydro ehf. hyggst reisa 5 - 5,5 MW vatnsaflsvirkjun í landi Ytra-Hóls, Syðra-Hóls og Garðs. Ráðgjafi við skipulagsgerðina er EFLA verkfræðistofa. Skipulagslýsingin er unnin samkvæmt 1. mgr. 30. gr., 1. mgr. 36. gr. og 1. mgr. 40 gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Í lýsingunni eru settar fram áherslur og forsendur sveitarstjórnar fyrir breytingu aðalskipulags og gerð deiliskipulags auk þess er gerð grein fyrir skipulagsferlinu.

Þar sem framkvæmdin er tilkynningarskyld skv. 3.22. II. í 1. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 eru bæði aðalskipulags breytingin og deiliskipulagsáætlunin matsskyldar áætlanir skv. lögum um umhverfismat áætlana nr. 105/2006. Því er hér einnig sett fram matslýsing og er hún unnin skv. 2. mgr. 6. gr. laga um umhverfismat áætlana nr. 105/2006 og fjallar um umfang og nákvæmni upplýsinga í umhverfisskýrslu.

Forsendur og fyrirhuguð breyting

Tildrög virkunar á svæðinu eru þau að árið 2012 gerði SSB Orka ehf. samning við landeigendur um rannsóknar- og nýtingarleyfi vegna virkunar í Hólsá og Gönguskarósa. SSB Orka hefur nú framselt Arctic Hydro samninginn. Mælingum og rannsóknum sem gera þarf vegna hönnunar, framkvæmdatilkynningar og deiliskipulags, er að ljúka ásamt forhönnun. Næsti áfangi verkefnisins fellst því í að hefja skipulagsvinnu, senda inn fyrirspurn um matsskyldu og klára lokahönnun virkjunarinnar.

Virkjunarsvæðið er nyrst í Fnjóskadal í landi Ytra-Hóls, Syðra-Hóls og Garðs. Hólsá og Gönguskarósa sem báðar renna í Árbugsá verða virkjaðar sunnan og ofan Garðsfells. Þar er áformað að byggja tvær stíflur og leiða vatnið í þrýstipípu yfir háls sunnan Garðsfells að stöðvarhúsi nærri bökkum Fnjóskár. Gert er ráð fyrir að stöðvarhúsi verði skammt norðan heimreiðar að bænum Ytra-Hóli og að affallið renni þar beint í Fnjóská, lítil sunnar en Árbugsárennur í hana. Virkjað fall er um 255 m og áætlað er að virkjað rennsli verði um 2,6 m³/s. Aðkoma að Hólsvirkjun verður um Fnjóskadalssveg eystri (nr. 835). Svæðið er í dag skilgreint sem landbúnaðarsvæði og óbyggt svæði í aðalskipulagi.

Breytt stefna um landnotkun á umræddu svæði kallar á breytingu á aðalskipulagi og gerð deiliskipulags. Tillaga að breytingu á aðalskipulagi mun fela í sér að allt að 40 ha svæði verði breytt úr landbúnaðarlandi í iðnaðarsvæði með skilmálum sem afmarka umfang virkjunarinnar ásamt skilmálum sem tryggja að umhverfisáhrifum verði haldið í lágmarki. Nýtt iðnaðarsvæði verður afmarkað á uppdrætti og færð verður inn umfjöllun um virkjunina í greinargerð aðalskipulagsins.

Tillaga að deiliskipulagi mun gera grein fyrir starfsemi og mannvirkjum á svæðinu. Gert er ráð fyrir að afmörkun deiliskipulagsins nái yfir allt fyrirhugað iðnaðarsvæði auk aðkomuvegar. Skilgreind verður lóð og byggingarreitur fyrir stöðvarhúsi, stíflur og inntaksmannvirki sem og lega fallpípu og aðkomuvegar. Gerð verður grein fyrir athafnasvæðum á framkvæmdatíma og efnistöku innan svæðisins. Í deiliskipulagi verða settir skilmálar um stærð og fyrirkomulag mannvirkja og frágang á svæðinu.

Staðhættir

Eins og fyrr segir er virkjunin í sveitarfélaginu Þingeyjarsveit, nánar tiltekið í austurhlíðum Fnjóskadals. Virkjað verður rennsli Hólsár og Gönguskarósa sem annars rynnu í Árbugsá, dragá sem fellur í Fnjóská skammt frá bænum Þverárfst í Dalsmynni. Uppþök hennar eru í fjallendinu austan Fnjóskadals. Sumarfær slóði liggur frá Garði yfir hálsinn sunnan Garðsfells og nokkurn spól austur á Gönguskaró. Landslag á svæðinu einkennist af mjög mishæðóttu landi þar sem skiptast á grónar dældir og lítt grónar hæðir. Einhverjir votlendispollar eru á svæðinu og aðalvaxtarstaður blæspar er í nágrenninu, sem er á vólsta. Á Hólsdal nærri Gönguskarði eru minjar um nokkur sel og beitahús og vörðuð leið lá um Gönguskaró milli Fnjóskadals og Kaldakinnar. Engin verndarákvæði eru í gildi á umræddu svæði, hvorki náttúruvernd né vatnsvernd. Ekki er búið á Syðra-Hóli eða Garði en búseta er á Ytra-Hóli. Jarðirnar eru allar nýttar til landbúnaðar.

Fyrirliggjandi stefna

Ofangreind áform verða skoðuð með hliðsjón af stefnu Þingeyjarsveitar eins og hún er sett fram í aðalskipulagi Þingeyjarsveitar 2010-2022. En þar segir m.a.:

„Meginmarkmið aðalskipulags Þingeyjarsveitar verður að leita leiða og skapa aðstæður til að snúa þróuninni við hvað varðar fækkun íbúa og að fjölga atvinnutækifærum án þess að núverandi gæði sveitarfélagsins raskist. Til að ná þessu markmiði þarf að leggja sérstaka áherslu á eftirfarandi þætti:

- Að stöðja þróun í landbúnaði og jafnframt að veita svigrúm fyrir ýmsa aukastarfsemi á landbúnaðarsvæðum og víðar, sem nýtjar auðlindir og kosti svæðisins, t.d. í ferðaþjónustu.
- Að gefa svigrúm fyrir atvinnusköpun með nýtingu háhita og orkuvinnslu á Peistareykjavsvæðinu og víðar, til hagsbóta fyrir íbúa Þingeyjarsveitar og héraðsins alls.“

Aðliggjandi svæði eru ekki deiliskipulögð.

Umhverfismat - matslýsing

Fjallað verður um umhverfisáhrif nýrrar landnotkunar á svæðinu í tillögu fyrir breytingu á aðalskipulagi annars vegar og deiliskipulag hins vegar í samræmi við víðfangsefni hvors skipulagsstigs. Hafa þarf í huga jarðrask vegna framkvæmda og mannvirkja, auk mögulegra áhrifa af breyttu rennsli í Árbugsá. Við mat á umhverfisáhrifum aðalskipulagsbreytingarinnar verður gerð grein fyrir líklegum áhrifum á eftirtalda umhverfisþætti: gróður, landnotkun og fornminjar. Við mat á umhverfisáhrifum deiliskipulagsins verður auk þeirra þátta sem fjallað er um á aðalskipulagsstigi gerð grein fyrir líklegum áhrifum á eftirtalda umhverfisþætti: fuglalíf, vatnalíf og veiði, landslag, ásýnd lands, jarðminjar/fornminjar, útivist og ferðaþjónusta. Minjar á skipulagssvæðinu verða skráðar í samræmi við 16. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012. Auk þess hefur verið gerð rannsókn á gróðurfari, fuglalífi og fiskgengd í Árbugsá. Að öðru leyti verður matið unnið út frá fyrirliggjandi opinberum gögnum og þekkingu sérfróðra manna á svæðinu.

Umhverfisþáttur	Stefnuskiöl og viðmið
Gróður	Lög nr. 60/2013 um náttúruvernd
Landnotkun	Aðalskipulag Þingeyjarsveitar 2010-2022
Fornminjar	Lög nr. 88/2012 um menningarminjar
Fuglalíf	Lög nr. 60/2013 um náttúruvernd Lög nr. 64/1994 um verndun, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum
Vatnalíf og veiði	Lög um lax- og silungsvæði nr. 61/2006
Landslag og ásýnd lands	Lög nr. 60/2013 um náttúruvernd
Jarðminjar	Lög nr. 60/2013 um náttúruvernd
Útivist og ferðaþjónusta	Aðalskipulag Þingeyjarsveitar 2010-2022

Drög að skipulagsferli

Drög að skipulagsferli og tímasetningum, birt með fyrirvara um breytingar.

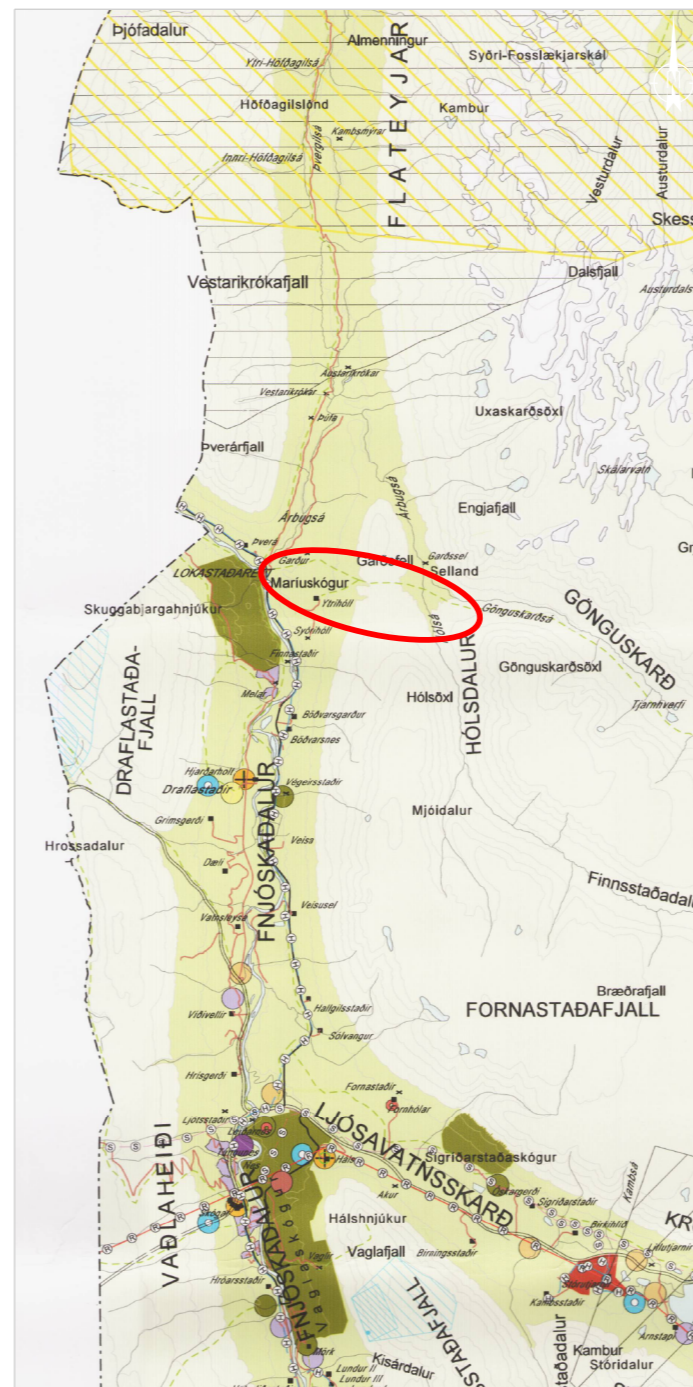
- Júní 2016 Skipulags- og matslýsing send Skipulagsstofnun og umsagnaraðilum til umsagnar. Lýsingin verður kynnt almenningi skv. 1. mgr. 30. gr. og 1. mgr. 40 gr. skipulagslaga. Gefinn verður þriggja vikna frestur til þess að skila inn athugasemdum.
- Ágúst 2016 Tillaga að breytingu á aðalskipulagi og tillaga að deiliskipulagi á vinnslustigi verða samþykktar í skipulags- og umhverfisnefnd og kynntar almenningi á opnu húsi skv. 2. mgr. 30. gr og 4. mgr. 40. gr. skipulagslaga. Tillaga að breytingu á aðalskipulagi og tillaga að deiliskipulagi eru teknar fyrir í skipulags- og umhverfisnefnd og sveitarstjórn þar sem fjallað er um fram komnar ábendingar og endanlegar tillögur samþykktar til auglýsingar skv. 3. mgr. 30. gr. og 1. mgr. 41. gr. skipulagslaga. Tillaga um breytingu á aðalskipulagi er send Skipulagsstofnun til athugunar skv. 3. mgr. 30. gr. skipulagslaga.
- Október 2016 Þegar afstaða Skipulagsstofnunar til tillögu um breytingu á aðalskipulagi liggur fyrir, verða báðar tillögur auglýstar skv. 31. gr. og 41 gr. skipulagslaga. Gefinn verður 6 vikna frestur til þess að skila inn athugasemdum.
- Nóv/des 2016 Tillögurnar afgreiddar í sveitarstjórn með breytingum sem athugasemdir kunna að gefa tilefni til og sendar Skipulagsstofnun. Ætla má að Skipulagsstofnun geti staðfesti tillögurnar í desember skv. 32. gr. og 42. gr. skipulagslaga.
- Desember 2016 Gildistaka aðalskipulagsbreytingar og deiliskipulags auglýst í B- deild stjórnartíðinda.

Kynning og samráð

Lýsingin verður send Skipulagsstofnun og umsagnaraðilum til umsagnar. Almenningsgefist kostur á að kynna sér lýsinguna á auglýsingartíma og koma með athugasemdir. Gert er ráð fyrir að eftirfarandi stofnanir verði umsagnaraðilar við gerð skipulagsins:

- Heilbrigðiseftirlit Norðurlands eystra
- Umhverfisstofnun
- Vegagerðin
- Minjastofnun
- Fiskistofa
- Náttúruverndarnefnd Þingeyinga

Auk þessa er lögð áhersla á samráð við landeigendur og íbúa á svæðinu. Þegar hefur verið haldinn kynningarfundur um virkjunaráformin þann 6. júní sl. Kynningin var auglýst opinberlega og mættu 22 gestir auk fulltrúa sveitarfélagsins og Arctic Hydro ehf.

Úr aðalskipulagi Þingeyjarsveitar 2010-2022. Staðsetning fyrirhugaðs virkjanarsvæðis er sýnd með rauðum hring.

SAMÞYKKTIR

Skipulags- og matslýsing þessi var samþykkt í

Skipulags- og umhverfisnefnd:

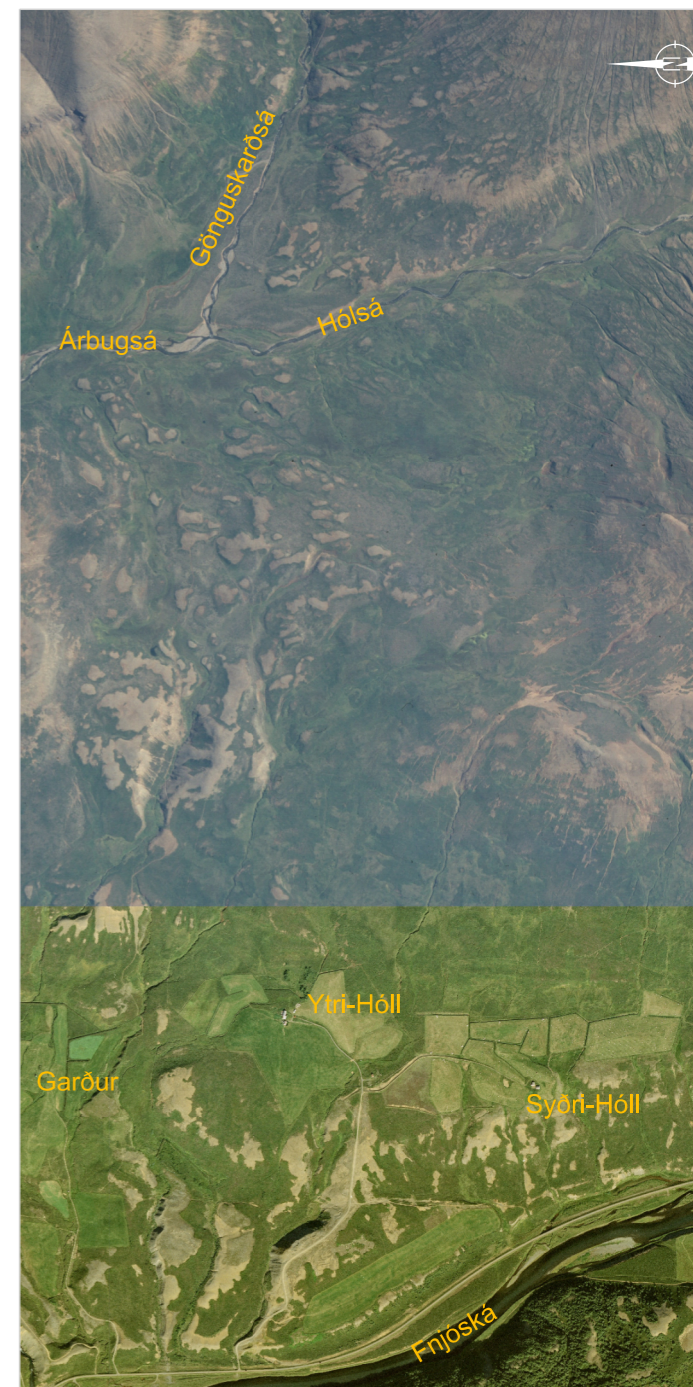
þann 2016

Sveitarstjórn:

þann 2016

Tillagan var auglýst frá 2016

með athugasemdafresti til 2016

Lofmyndin sýnir fyrirhugað virkjunarsvæði. Innan þessa svæðis verður deiliskipulagið afmarkað. Loftmynd: Loftmyndir ehf

Þingeyjarsveit

Aðalskipulag Þingeyjarsveitar 2010-2022 - breyting og deiliskipulag Hólsvirkjunar

Skipulagslýsing		Útgáfa	
002			
Skipulagsstærðing_Hólsvirkjun.dgn	Mæliverð	Bláttarð	Teikning nr.
		A2	001
Unnið fyrir	Dags.	16.06.2016	Teiknað af
Þingeyjarsveit / Arctic Hydro			BDI